

สรุปสาระสำคัญ
แผนพัฒนาด้านการพัฒนา
สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

ระยะที่ ๒

(พ.ศ. ๒๕๖๗-๒๕๗๐)

เหตุผลและความจำเป็น

ในปัจจุบันสื่อมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประชาชนจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการใช้สื่ออย่างชาญฉลาด รู้จักคิดวิเคราะห์ สร้างภูมิคุ้มกันทางวัฒนธรรม และใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ สิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์บรรลุเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น

แผนดังกล่าวไม่เพียงเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในวงกว้างเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการใช้ประโยชน์จากปัญญาประดิษฐ์ (Artificial intelligence:AI) ในการเผยแพร่วัฒนธรรม การเข้ามาของ AI มีทั้งประโยชน์และความท้าทายต่อวงการสื่อสาร จึงจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการใช้สื่อ สร้างจริยธรรมการใช้สื่อ ออกกฎหมาย/ระเบียบควบคุมการใช้ และส่งเสริมการวิจัยพัฒนา AI ที่ปลอดภัย

ในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว ทักษะ ความรู้ และความสามารถในการปรับตัวของประชาชนทุกช่วงวัยบนพื้นฐานของสถาบันสังคมและวัฒนธรรมที่เข้มแข็งจึงมีความสำคัญมาก สถาบันเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมทักษะดังกล่าว จำเป็นต้องมีความร่วมมือจากทุกภาคส่วน พัฒนาหลักสูตร จัดกิจกรรมเรียนรู้ สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี และสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตน

แผนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2567-2570) เป็นแผน 5 ปีที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติต่างๆ โดยจะมุ่งเน้นการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านสื่อในทุกมิติ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการขับเคลื่อน มียุทธศาสตร์สำคัญ 4 ยุทธศาสตร์ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการผลิตสื่อด้านวัฒนธรรมสู่สากล และเปิดโอกาสการเข้าถึงสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาองค์ความรู้เท่าทันสื่อเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างกลไกและระบบการเฝ้าระวังสื่อที่ไม่ปลอดภัยด้วยนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาและใช้ประโยชน์จากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสื่อ

ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ

แผนระดับ 1

- แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)
- ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
- ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

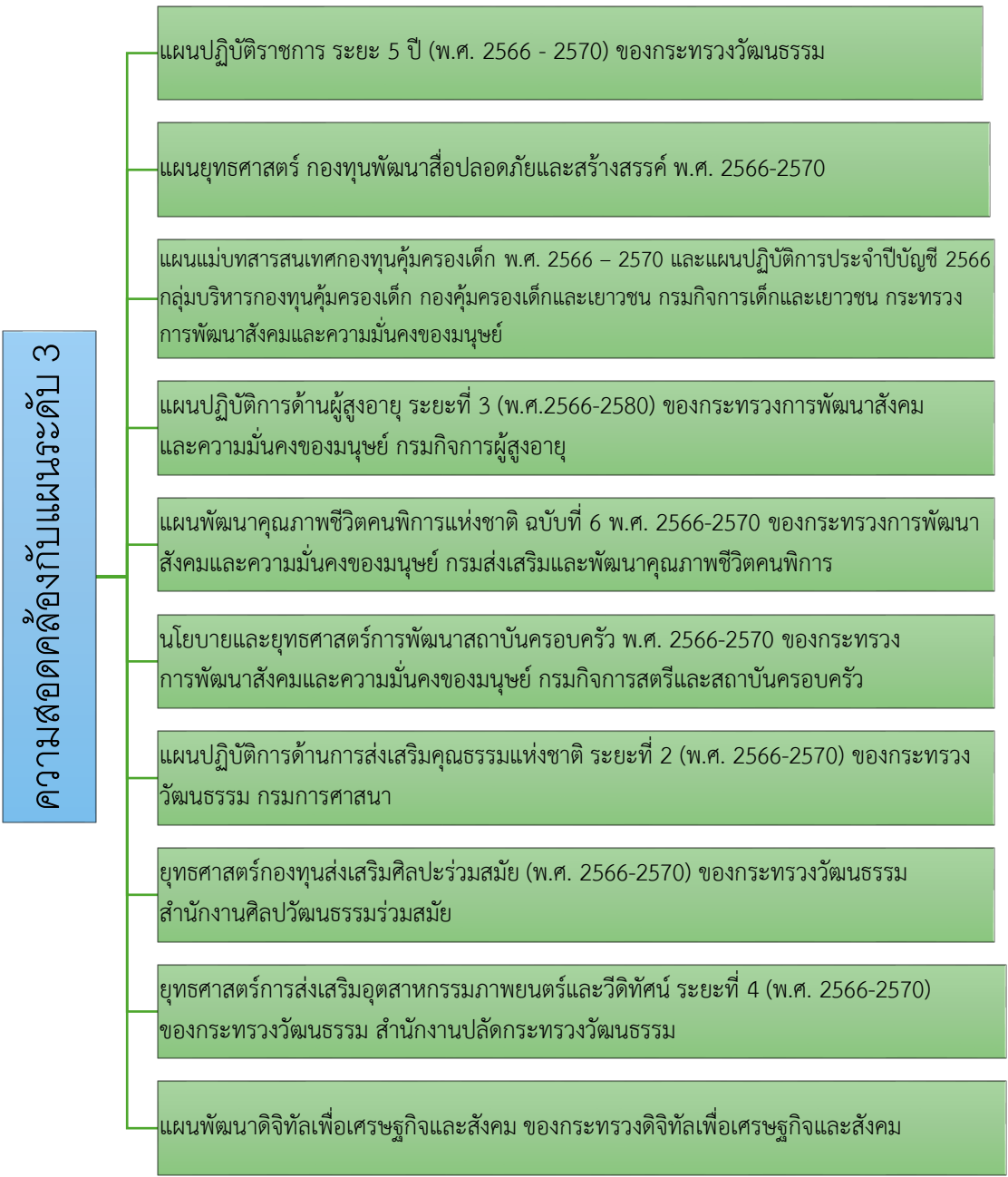
แผนระดับ 2

- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
- แผนการปฏิรูปประเทศ
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

SDGs

- เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- เป้าหมายที่ 9 สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม ที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม
- เป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ

ความสอดคล้องกับแผนระดับ 3

วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดหลัก

วิสัยทัศน์

- ประชาชนไทยทุกช่วงวัยใช้สื่อ (ผลิต เผยแพร่ และรับ) ได้อย่างเหมาะสมไม่เป็นภัยต่อตนเองและสังคม

พันธกิจ

- พัฒนากลไกการบูรณาการการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย
- ส่งเสริมและสนับสนุนการปรับปรุงและสร้างกลไกการบังคับใช้กฎหมาย
- ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการรู้เท่าทันและเฝ้าระวังสื่อ
- ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

เป้าหมาย

บูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อทำงานเป็นเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

มีระบบและกลไกในการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มแข็งและทันสมัย

ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการรู้เท่าทันและเฝ้าระวังสื่อ

ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ให้ได้รับความนิยม

ตัวชี้วัด

บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในงานเฝ้าระวังสื่อการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย

เกิดคณะกรรมการในการขับเคลื่อนการบูรณาการการใช้กฎหมาย เพื่อป้องกันสื่อที่ไม่ปลอดภัย

มีองค์ความรู้ด้านการรู้เท่าทันและเฝ้าระวังสื่อ เพิ่มมากขึ้น

ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีทักษะในการรู้เท่าทันและ และสามารถใช้ประโยชน์จากสื่อในเชิงสร้างสรรค์ และร่วมกันเฝ้าระวังสื่อไม่ปลอดภัย

ผู้ผลิตสื่อ ผลิตและเผยแพร่สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ มีความรู้ความเข้าใจ เป็นที่ยอมรับ

ส่งเสริมการผลิตสื่อ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการผลิตสื่อ
ด้านวัฒนธรรมสู่สากล และเปิดโอกาส
การเข้าถึงสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

เป้าประสงค์

- สนับสนุนการผลิตและเผยแพร่สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ สู่สากล
- ผู้ผลิตสื่อ ผลิตและเผยแพร่สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ในรูปแบบที่หลากหลาย ตามบริบทและคุณค่าของวัฒนธรรมร่วมสมัย ทั้งส่วนกลางและภูมิภาค
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดรูปแบบและแนวทางใหม่ ๆ ในการผลิตและเผยแพร่สื่ออย่างสร้างสรรค์ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลก
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการผลิตและพัฒนาสื่อที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์ เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต ความต้องการ และความจำเป็นของประชาชนทุกช่วงวัย
- ส่งเสริมและพัฒนาผู้ผลิตสื่อให้มีคุณภาพ มีคุณสมบัติที่เหมาะสม และมีความพร้อมในการผลิตและพัฒนาสื่อ

มาตรการ

- สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้ผลิตสื่อมีองค์ความรู้ในการผลิตและเผยแพร่สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ สร้างแรงจูงใจในการผลิตสื่อและเผยแพร่สื่อคุณภาพอย่างมีจริยธรรมและความรับผิดชอบ

ตัวชี้วัดย่อย

- จำนวนสื่อวัฒนธรรมที่มีความเป็นสากล (มีซับภาษาต่างประเทศ หรือพากย์ภาษา ต่างประเทศ) จำนวน 200 ชิ้น ต่อปี
- มีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรสื่อในทุกระดับ อย่างน้อยปีละ 20 ครั้ง
- มีสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ หรือสื่อวัฒนธรรมร่วมสมัย สำหรับประชาชนทุกช่วงวัย อย่างน้อยปีละ 50 ชิ้นงาน
- มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และระดมสมอง ผ่านรูปแบบออนไลน์หรือออฟไลน์ระหว่างผู้ผลิตสื่อและเผยแพร่สื่อในประเทศและต่างประเทศ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
- จำนวนผู้ชม (eyeball) ที่เข้าถึงสื่อ จำนวน 1 ล้านคน ต่อปี
- ผู้ผลิตสื่อมีความตระหนักรู้ถึงความสำคัญในการผลิตและเผยแพร่สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ โดยประกาศเป็นวิสัยทัศน์ แนวทาง หรือนโยบายของหน่วยงาน อย่างเปิดเผย โปร่งใสและตรวจสอบได้
- สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์สามารถเข้าถึงประชาชนทุกช่วงวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานหลัก

- วธ /สศช /สศช /พม /สธ /อว /มท / DE /กปส /กก

หน่วยงานสนับสนุน

- กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์/กสทช.

พัฒนาองค์ความรู้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาองค์ความรู้
เท่าทันสื่อเพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน
ทางสังคม

เป้าประสงค์

- ส่งเสริมและพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมด้านการรู้เท่าทันและเฝ้าระวังสื่อในแต่ละช่วงวัย
- ส่งเสริมและพัฒนาการวิจัยด้านการรู้เท่าทันและเฝ้าระวังสื่อและนำสู่การปฏิบัติการทางสังคม
- ประชาชนมีความรู้และความเข้าใจในการใช้สื่ออย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์
- ประชาชนทุกช่วงวัยมีภูมิคุ้มกัน มีทักษะในการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ ออฟไลน์ เท่าทันภัยทางไซเบอร์ มีวิจารณ์งานในการเลือกรับ และปรับใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

มาตรการ

- ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมด้านการรู้เท่าทันสื่อ ในแต่ละช่วงวัย จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีงานวิจัยเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติ เพื่อสร้างและสนับสนุนการรู้เท่าทันและเฝ้าระวังสื่อ สนับสนุนให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการใช้สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ในประชาชนทุกช่วงวัย

ตัวชี้วัดย่อย

- จำนวนคนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินการพัฒนาความรู้ จำนวน 200 คน ต่อปี
- ผลการสำรวจข้อมูลสถานภาพการรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและการเข้าใจดิจิทัลของประเทศไทย (กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม) ณ สิ้นปี 2570 มีค่าเป้าหมายคะแนนเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่า 80 คะแนน
- เกิดโครงการหรือกิจกรรมด้านการรู้เท่าทันและเฝ้าระวังสื่อในแต่ละช่วงวัย ไม่น้อยกว่าปีละ 3 หลักสูตร ของแต่ละช่วงวัย
- มีงานวิจัยด้านการรู้เท่าทันสื่อ ไม่น้อยกว่าปีละ 10 เรื่อง
- มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ให้กับประชาชนทุกช่วงวัย อย่างน้อยปีละ 10 ครั้ง
- มีรูปแบบกิจกรรมและมีสื่อรณรงค์ที่สร้างวัฒนธรรมการใช้สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ อย่างน้อยปีละ 20 ชิ้น
- มีแพลตฟอร์มในการในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแจ้งสถานการณ์สื่อไม่เหมาะสม อย่างน้อย 5 แพลตฟอร์ม
- มีกลไกของเครือข่ายในการเฝ้าระวังและตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพอย่างน้อย 2 เครือข่าย
- มีองค์ความรู้ด้านการรู้เท่าทันและเฝ้าระวังสื่อที่เหมาะสมให้กับประชาชนทุกช่วงวัย
- ประชาชนมีความตระหนักรู้ เท่าทัน และสามารถแยกแยะในการเลือกรับและส่งต่อสื่อต่างๆ ได้
- ประชาชนมีบทบาทในการเฝ้าระวังและตรวจสอบสื่อที่ไม่เหมาะสม

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานหลัก

- วธ/สศช/อว/สตช/มท/กก/บข.สอท/อปท/กปส/DE

หน่วยงานสนับสนุน

- ผู้ประกอบการแพลตฟอร์ม/กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์/กสทช.

สร้างกลไกการเฝ้าระวัง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างกลไก
และระบบการเฝ้าระวังสื่อ
ที่ไม่ปลอดภัยด้วยนวัตกรรม

เป้าประสงค์

- มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการการบูรณาการ อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องร่วมกัน
อย่างเป็นระบบ
- สร้างแนวทางการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ

มาตรการ

- จัดทำแผนให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับชาติ มีการสร้างกลไกความร่วมมือ และการมีส่วนร่วม ที่เป็น
รูปธรรมระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม เอกชน รวมถึงหน่วยงานในรูปแบบอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ตัวชี้วัดย่อย

- มีระบบหรือแพลตฟอร์มที่สามารถตรวจสอบเฝ้าระวังสื่อที่ไม่ปลอดภัยไม่ต่ำกว่า 150 เรื่อง ต่อปี
- มีหน่วยงานหลักในการที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการการบูรณาการ สื่อสารสาธารณะเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม
จากเครือข่ายอย่างน้อย 1 หน่วยงาน
- เกิดเวทีในการขับเคลื่อนแผนที่มีเอกภาพและประสิทธิภาพ อย่างน้อยปีละ 5 พื้นที่
- มีคู่มือการดำเนินการในการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน เพื่อกำกับดูแลให้เกิดการพัฒนาสื่อปลอดภัย
และสร้างสรรค์ อย่างน้อย 1 ฉบับ
- มีแผนบูรณาการงบประมาณ และแผนการสื่อสารสาธารณะภาพรวมที่มีประสิทธิภาพ จำนวน 1 แผนต่อปี
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ตระหนักถึงการบูรณาการร่วมกัน
อย่างเป็นระบบ โดยกำหนดเป็นนโยบาย แนวทาง หรือระเบียบปฏิบัติ อย่างเปิดเผย โปร่งใสและตรวจสอบได้
- เกิดแนวทางการทำงานการมีส่วนร่วมจากเครือข่ายสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์อย่างกว้างขวาง และเป็นรูปธรรม
- มีการบูรณาการการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานหลัก	<ul style="list-style-type: none">วธ/อว/พม/กปส/อปท/อว.
หน่วยงานสนับสนุน	<ul style="list-style-type: none">กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์/ กสทช./สมาคมผู้ผลิตสื่อ

กฎหมาย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาและใช้ประโยชน์ จากกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เป้าประสงค์

- บูรณาการกฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย
- กำหนดรูปแบบการใช้สื่ออย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์ของทุกภาคส่วน
- สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานด้านสื่อมีองค์ความรู้ด้านกฎหมายครบถ้วนรอบด้าน
- สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาแนวทางและกลไกในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการ

- สร้างและพัฒนากลไกการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสื่อ พัฒนาองค์ความรู้ สนับสนุนให้มีการปรับปรุงและพัฒนากฎหมาย สร้างองค์ความรู้ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เรื่องการบังคับใช้กฎหมายให้สังคมได้รับทราบ

ตัวชี้วัดย่อย

- จำนวนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสื่อที่ได้รับการพัฒนา จำนวน 5 ฉบับ ต่อปี
- จำนวนสื่อไม่ปลอดภัยที่ได้รับการดำเนินการตามกฎหมาย จำนวน 200 เรื่อง ต่อปี
- เกิดรูปแบบและกลไกการตรวจสอบสื่อที่เชื่อถือได้ ระหว่างหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อยปีละ 2 รูปแบบ
- จัดตั้งหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่เฝ้าระวังสื่อไม่ปลอดภัย และกลไกในการบังคับใช้กฎหมาย อย่างน้อย 2 หน่วยงาน
- เสนอแนะปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ อย่างน้อยปีละ 2 ชุด
- ผู้บังคับใช้กฎหมาย ผู้ปฏิบัติงาน และผู้เกี่ยวข้อง มีความตระหนักรู้ในข้อกฎหมาย และยึดถือเป็นสิ่งพึงปฏิบัติ อยู่เสมอ
- หน่วยงานในการตรวจสอบสื่อและการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสื่อ มีความเข้มแข็ง และทำงานร่วมกัน อย่างมีประสิทธิภาพ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานหลัก	• วธ/พณ/กต/มท/กก/บช.สอท/สศช/สตช/กรมศิลปากร
หน่วยงานสนับสนุน	• กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

การบริหารยุทธศาสตร์

